

**ПРВА ОСНОВНА ШКОЛА КРАЉА ПЕТРА II
УЖИЦЕ**

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ 2014/2015. – 2017/2018. ГОДИНЕ

Јуни 2014.г.

Прва основна школа краља Петра II из Ужица у складу са Законом о основама система образовања и васпитања и Законом о основном образовању и васпитању урадила је Школски програм за школску 2014/2015. годину – који ће важити четири наредне године

САДРЖАЈ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

1. Назив, врста и трајање школског програма:

Школски програм Прве основне школе краља Петра II урађен је за школску 2014/2015 годину и важиће до краја школске 2017/2018. године.

2. Сврха, циљеви и задаци школског програма:

Сврха програма образовања

Квалитетним програмом образовања и васпитања ученици стичу језичку, математичку, научну, уметничку, културну, здравствену, еколошку и информатичку писменост која им је неопходна за живот у свременом и сложеном друштву.

Такође се овим програмом омогућава ученицима развијање знања, вештина, ставова и вредности, којима се оспособљавају да успешно задовоље сопствене потребе и интересе, развију сопствену личност и потенцијале, поштују друге особе и њихов идентитет, њихове потребе и интересе уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу, а тако доприносе целокупном развоју друштва.

На крају основног образовања и васпитања ученици ће овладати потребним знањима и вештинама у складу са утврђеним стандардима који су прописани за предмете предметима

Циљеви и задаци програма образовања

-развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика потребних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, а у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима

-подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика

-оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење у складу са начелима сталног усавршавања и доживотног учења

-оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот

-развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина

-омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања

-развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине

-усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва

-уважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредности и ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за све

-развијање код деце и ученика радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница, као и етничке и верске толеранције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитост

-поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву

-развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.

3.Обавезни и изборни наставни предмети:

Саставни део Школског програма за школску 2014/2015. годину Прве основне школе краља Петра II су наставни планови и програми за I, II, III, IV, V, VI, VII и VIII разред. У оквиру ових наставних планова и програма налазе се табеле са обавезним и изборним наставним предметима за сваки разред. За изборне предмете у школској 2014/2015. Години ученици су се анкетаирањем определили у јуну, сем ученика првог разреда. Школским програмом планирана су по три, односно четири предмета која су на листи одобреној од стране Министарства просвете. Као анекс Школског програма у наредне три године бираће се за сваку школску годину изборни предмети.

4.Факултативи наставни предмети и садржаји:

У складу са могућностима и интересом ученика школа је сачинила план и програм реализације факултативних садржаја. Ти садржаји налазе се у наставним плановима и програмима за све разреде. За сваку наредну годину, као анекс Школском програму, бираће се ови садржаји. Од школској 2014/2015. години наставља се реализација садржаја из пројекта „Образовање по мери детета“ и трајаће наредних седам година. Садржаји из овог пројекта су укључени у часове одељењских старешина, у поједине предмете и рад Ученичког парламента, рад са родитељима и обуке наставника и ученика. Реализоваће се и боравак групе ученика и наставника у дечјем селу у Трогену.

5.Трајање и основни облици извођења програма:

Програми се реализују током наредне четири године, а поћиње да се реализује школске 2014/2015. године. Основни облици извођења програма зависе од предмета; узраста, психофизичких способности, зрелости и интересовања ученика; као и од садржаја и услова у којима се предмети реализацију. У табелама, које су саставни део наставних планова и програма за сваки разред дат је преглед облика извођења / обраде, обучавање, утврђивање, систематизација../.

6. Фонд часова за сваки разред:

У наставним плановима за сваки разред дате су табеларни прегледи фонда часова, а тај преглед налази се у склопу овог дела Школског програма. Законом о основном образовању и васпитању, који се примењује од 10. јула 2013. године, предвиђен је другачији фонд часова, али нису урађене потребне измене у наставним плановима и програмима, тако да се и даље примењује досадашњи фонд и садржаји. Уколико Министарство просвете изврши потребне измене за неку од наредних година биће урађени анекси.

7. Фонд часова за сваки предмет:

У наставним плановима за сваки разред дати су и табеларни прегледи фонда часова за сваки предмет на недељном и годишњем нивоу, а табеле се налазе и у склопу овог дела Школског програма. И овде ће се урадити потребни анекси, ако дође до измена у наредном четворогодишњем периоду.

8. Начин и поступак остваривања прописаних наставних планова и програма:

Правилницима о наставним плановима и програмима за I, II, III, IV, V, VI, VII и VIII разред у оквиру сваког предмета предвиђени су начини и поступак остваривања програма, кроз табеле. У складу са овим, као саставни део датих наставних програма за сваки разреду у оквиру сваког предмета налазе се начини и поступак њиховог остваривања.

9. Врсте активности у образовно-васпитном раду:

Од природе предмета, садржаја и облика извођења програма, услова у којима се реализује и развојних могућности ученика зависи избор активности у образовно-васпитном раду. Зато су активности наведене у наставним програмима за сваки разред и предмет у табелама.

10. Програмски садржаји и активности којима се остварује факултативни део школског програма:

Реализација овог дела школског програма односи се на друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности. У плановима за I, II, III и IV разреде наведени су садржаји и активности. У предметној настави реализација ових садржаја одвија се најчешће кроз рад секција. Садржаји ових активности дати су у следећим програмима: 1. Програм културних активности школе, 2. Програм слободних активности ученика 3. Програм излета, екскурзија и наставе у природи и 4. Програм школског спорта и спортских активности

10.1.Програм културних активности школе:

Редн. бр.	<u>Активности</u>	Начин реализације	Носиоци реализације	Време реализације
1.	Обележавање Дана школе	-постављање изложбе учениких радова у холловима -литерарни конкурс	-наставници ликовне културе, ТО и учитељи III IV разреда	децембар
2.	Прослава Светог Саве	-приредбе за ученике и родитеље у матичној школи и издвојеним одељењима	вероучитељи, наставник музичке културе и српског језика, фолклорна секција	јануар
3.	Посета Музеју, Градској галерији, библиотеци и Јокановића кући	-организовани одлазак ученика	учитељи, одељењске старешине наставници ликовне културе, историје и српског језика,	током године, према садржајима и активностима који буду презентов.
4.	Гледање позоришне представе	-организовани одлазак ученика	одељењске старешине	једном у току године
5.	Мала школа Бонтонa	- реализација по шест радионице у сваком одељењу 3. разреда	-учитељи трећег разреда	-октобар и новембар
6.	Програм интеркултуралне размене – реализација пројекта Швајцарске фондације „Песталоци“, Ужичког центра за права детета, наше и још једне основне школе града	-15-дневни боравак 10 ученика и 2 наставника у дечјем селу у Швајцарској; обука ученика чланова Ученичког парламента и реализације акција са њима; обука 15 наставника – семинар -радионице са ученици у оквиру ЧОС-а -обука родитеља чланова савета	- 10 ученика 7. и 8. разреда и два наставника енглеског језика -наставник који води Ученички парламент, -координатор пројекта и наставници водитељи обука -одељењске старешине	од септембра до јуна сваке школске године

		родитеља школе		
7.	Пролећни фестивал продајна изложба дечјих радова; музички, игровни и други садржаји	-израда дечјих радова на часовима слободних активности, припрема програма и реализација продајне изложбе и осталих активности	-учитељи, наставници ликовне и музичке културе, биологије и ТО, руководиоци секција, педагог	-март и април и мај
8.	Препоруке за избор најчитанијих књига по узрастима	-кратки прикази најчитанијих књига и постављање истих / панои или на сајту школе /	-наставници српског језика и Актив разредне наставе	-новембар
9.	Сарадња са градском библиотеком поводом промоција књига, књижевних вечери и изложби	-присуство наставника српског језика и ученика-чланова новинарске секције	-наставници српског језика	-током године

Реализоваће се и други пригодни садржаји.

10.2.Програм слободних активности ученика

За ученике разредне наставе планиран је један час недељно за реализацију друштвених, техничких, хуманитарних, спортских и културних активности. У оквиру овог часа реализују се разноврсни садржаји са свим ученицима. За ученике предметне наставе организују се секције, које бирају према сопственој жељи и афинитету, такође са једним часом недељно.

Основна сврха ових часова је увођење ученика у квалитетно организовано и осмишљено слободно време, задовољавање потреба ученика за новим сазнањима, креативном изражавању, развијању духа другарства, толеранције на различитости, спремност пружања помоћи и подршке другима, духа тимског рада. У табели су дати глобални садржаји који су у Годишњем плану рада школе за сваку школску годину детаљније разрађују, а током године се често реализује више од планираних садржаја.

Редн. бр.	<u>Активности</u>	Начин реализације	Носиоци реализације	Време реализације
1.	Разредна настава- активности за сва одељења: -приредба за предшколске групе и ученике 1. разреда	-припрема програма и извођење приредба	-актив 3. разреда	-1. дан школске године

	<p>-обележавање Дечје недеље –радионице о Конвенцији, пријем првака у Дечји савез, прикупљање прибора и уџбеника</p> <p>-обележавање значајних датума: Дан школе, Свети Сава и други</p> <p>-уређење учионица и холова</p> <p>-учешће у разним такмичењима, посебно „Мислиша“ за све узрасте и математика за 3. разред</p> <p>-органозовање и реализација хуманитарних акција, учешће у Пролечном фестивалу и сарадња са Црвеним крстом - посете изложбама, позоришној представи, обилазак знаменитости града</p>	<p>-радионице, игра, дружења</p> <p>-израда цртежа, састава, учешће на конкурсима, реализација приредби</p> <p>-израда цртежа, паноа, гајење украсног биља</p> <p>-припреме и учешће на такмичењима</p> <p>-учешће у хуманитарним акцијама и реализација Пролећног фестивала и такмичење екипе</p>	<p>-учитељи свих одељења</p> <p>-учитељи свих одељења</p> <p>-учитељи свих одељења</p> <p>учитељи свих одељења</p> <p>-учитељи свих одељења</p> <p>-учитељи свих одељења</p>	<p>-прва седмица октобра</p> <p>-трећа седмица децембра и последња седмица јануара</p> <p>-током године</p> <p>-фебруар, март</p> <p>-током године</p> <p>-током године и април-мај за фестивал</p>
2.	<p>Новинарска секција- израда појединих врста новинарских чланака- извештај, интервју, репортажа, припрема чланака а и израда школског листа, посета штампарији и Сајму књига</p>	<p>-практична вежбања израде новинарских чланака, издавање листа</p>	<p>-наставник српског језика задужен за ову секцију</p>	<p>-један час недељно током целе године, а излазак листа у мају</p>
3.	<p>Рецитаторска секција- упућивање ученика у правилно изговарање, наглашавање и акцендовање поезије, учешће рецитаора у</p>	<p>- практична вежбања, наступи и такмичења</p>	<p>-наставник српског језика задужен за ову секцију</p>	<p>-један час недељно током целе године, учешће у приредбама</p>

	приредбама, избор песама за такмичење, припрема ученика и такмичење, сусрети са песницима у библиотеци или школи			и такмичење према календару
4.	Драмска секција – упућивање ученика у природу драмског израза, покрет, мимика, изговор, припрема програма за Дан школе, Светог Саву и фестивал пролећа	-рад са текстовима, практична вежбања и припрема представе	-наставник српског језика задужен за ову секцију	-један час недељно током целе године
5.	Ликовна секција – упознавање ученицима са различитим методама и стилевима изражавања у ликовној култури, израда цртежа, слика, предмета, постављање изложби у холловима школе, учешће у градским манифестацијама везаним за овај предмет, учешће на конкурсима	-израда практичних радова	-натаници ликовне културе	-један час недељно током целе године- изложбе у децембру, јануару и априлу, конкурси током године
6.	Историјска секција- упознавање ученика са историјом, обићајима, знаменитим личностима, споменицима града, обележавање значајних датума из прошлости наше државе и најистакнутијим личностима, продубљивање знања из овог предмета	-приказивање дикументарног материјала и документарних филмова, посета музеју, припрема изложби за кабинет и холове, употреба различитих историјских извора	-наставник историје задужен за ову секцију	-један час недељно током целе године, изложба уз најзначајнији датум у години
7.	Географска секција- информисање ученика о новим појмовима из географије, прављење збирке узорака стена из	-реализација посете Потпећкој пећини, Увцу, израда паноа о светским чудима, приказивање	-наставник географије задужен за ову секцију	-један час недељно током целе године, изложба уз

	овог краја, употреба компаса, упознавање са светским чудима и израда паноа о истим, светском културном баштином и обилазак занимљивих географских дестинација у окружењу, панои о глобалном загревању и угроженим животињским врстама	филмова о условима живота на половима, израда паноа о глобалном загревању		Дан очувања животне средине
8.	Хор- обучавање ученика за правилно извођење песама / темпо, тоналитет, гласност, дисање /, увежбавање песама за приредбе / Дан школи и Свати Сава, Пролећни фестивал и завршетак школске године /	-вежбање и извођење песама на приредбама	-наставник музичке културе	-један час недељно током целе године, приредбе према календару рада школе
9.	Биолошка-еколошка секција- израда паноа о очувању животне средине и знаменитим биолозима Србије, уређење кабинета, извођење експеримената за биљкама, обилазак кабинета биологије у медицинској школи и депоније „Дубоко“, одржавање зелених површина у окружењу школе.	-практични радови, употреба додатне литературе, коришћење интернета за прикупљање података, постављање паноа	-наставници биологије	један час недељно током целе године, панои током године према садржајима
10.	Мултимедијално-информатичка секција-упознавање ученика са основним моделима који су у саставу мултимедије и њихова практична примена у пракси, израда презентација и	-практични радови – снимање фото-апаратом, сакупљање података са интернета и презентовање истих	-наставник задужен за ову секцију	један час недељно током целе године

	представљање најуспешнијих на сајту школе			
11.	Грађевинско-архитектонска секција-уознавање ученка са различитим стиловима и техникама градње, израда шема, цртежа, модела и израда истих, припреме за такмичење	-практични радови, постављање изложби у кабинету и холовима школе и учешће на такмичењу	-наставник задужен за ову секцију	један час недељно током целе године, такмичење према календару
12.	Информатичко-програмерска секција-уознавање ученика са основним софтверима за израду програма, употреба одређеног програмског језика за израду програма и припреме за такмичење	-практични радови и учешће на такмичењу	-наставник задужен за ову секцију	један час недељно током целе године, такмичење према календару
13.	Спортске секције- са ученицима ће радити атлетска, кошаркашка, рукометна, одбојкашка, фудбалска и фолклорна секција, а у свим секцијама радиће одвојено девојчице и дечаци-они ће се обучавати за правилно бављење одреженим спортом, увежбавати и усавршавати и припремати за такмичења, односно наступ, организоваће се турнири и надметања у школи и на нивоу града	-практично упражњавање одређеног спорта на тренинзима и учешће на такмичењима	-наставници ће водити по две секције	по један час недељно током целе године за сваку секцију / односно по 18 часова за дечаке и девојчице /, такмичења према календару

10.3.Програм излета, екскурзија и наставе у природи

Активности у овом програму реализују се у зависности од изјашњавања родитеља. Планирана су за све узрасте, а у свакој школској години бирају се дестинације / предлози одељењских већа и родитеља школе/, а коначан избор дестинација се врши у првој половини септембра за текућу школску годину. Излети се планирају за предшколске групе и одељења разредне наставе која не иду на наставу у природи, као и за предметну наставу из Стапара. Настава у

природи планира се за ученике разредне наставе – од првог до четвртог разреда. Родитељи се анкетају према планираним дестинацијама, а коначна реализација зависи од њиховог изјашњавања.

Основни циљеви наставе у природи су:

- побољшање здравља и физичких способности ученика
- развијање здравствених и хигијенских навика и бриге о сопственом здрављу
- осамостаљивање ученика у реализацији различитих активности
- уочавање узрочно-последичних веза у конкретним природним условима
- проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава у природи
- упознавање начина живота и рада људи у појединим крајевима
- изграђивање еколошких навика и чување животне средине
- повезивање теоретских знања са практичним активностима у амбијенталном окружењу
- упознавање са националним, историјским, културним и уметничким вредностима окружења кроз који путују и окружења у ком бораве
- социјализација ученика, стицање искустава у колективном духу, развијање спортског и такмичарског духа, тимског рада, другарских односа, толеранције на различитости, пружање подршке и помоћи другима, поштовање правила понашања у различитим окружњима и приликом обилазака различитих културних споменика, верских објеката, музеја, галерија и сл.

После избора дестинација за екскурзије – за ученике од петог до осмог разреда, родитељи се изјашњавају о истим и коначна реализација зависи од тог изјашњавања. Основни циљеви излета и екскурзија су:

- упознавање са националним, историјским, културним и уметничким вредностима окружења кроз који путују и окружења у ком бораве
- проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава током боравка везаних за садржаје из различитих предмета, а посебно из историје, географије, биологије, ликовне културе ТО и српског језика
- повезивање теоретских знања са практичним искуствима
- развијање одговорног односа према природи, културној баштини и понашања у складу са друштвеним нормама
- поштовање правила понашања у различитим окружњима и приликом обилазака различитих културних споменика, верских објеката, музеја, галерија и сл
- развијање другарских односа, толеранције на различитости, уважавање потреба других и избегавање сукоба
- развијање еколошких навика и чување животне средине

Приликом реализације излета, наставе у природи и екскурзија за све узрасте сачиниће се посебни планови извођења, уз конкретизацију свих активности које ће се реализовати током путовања и боравка на одабраним дестинацијама.

Редн. бр.	<u>Активности</u>	Начин реализације	Носиоци реализације	Време реализације
1.	Предлози одељењских већа о дестинацијама излета, наставе у природи и екскурзија за све узрасте	-на седници Наставничког већа утврђен и усвојен предлог	-руководиоци одељењских већа, помоћник директора	до 1. септембра

2.	Предлози родитеља о дестинацијама излета, наставе у природи и екскурзија за све узрасте	-на одељеским родитељским састанцима утврђен и усвојен предлог	-родитељи и ОС	прва седмица септембра
3	Усвајање коначне листе могућих дестинација на седници Савета родитеља школе и временом реализације истих, са одређивањем дневница за наставнике	-усвојена листа на седници Савета родитеља школе	-председник Савета родитеља	до 15. септембра
4.	Анкетирање родитеља о настави у природи, екскурзијама и излетима	-припрема анкета	-руководиоци одељењских већа, помоћник директора, ОС	-током прве недеље октобра
5.	Расписивање тендера, прикупљање понуда, састанци представника родитеља и избор агенција	-прикупљена тендерска документација, одржани састанци и извршен избор	-секретар школе, помоћник директора, представници родитеља	у октобру
6.	Реализација одабраних излета, наставе у природи и екскурзија; редована, допунска и додатна настава, ваннаставне активности, шетње, излети, посете, обиласци, друштвене и спортске активности	-одржане екскурзије , излети и настави у природи		октобар, април, мај и јуни
7.	Анализа реализованих излета, наставе у природи и екскурзија на родитељским састанцима, седници Наставничког већа школе, Савету родитеља школе	-одржани родитељски састанци и седнице	-ОС, руководиоци одељењских већа, председник савета родитеља и помоћник директора	после реализације активности
8.	Постављање паноа са сликама на огласне табле у одељења, израда ЦД-ова за ученике и прикази	-урађене презентације екскурзија и наставе у природи	-ОС, чланови новинарске секције, наставник задужен за сајт	после реализације активности

	реализованих активности у школском листу и сајту школе			
--	--	--	--	--

10.4.Програм школског спорта и спортских активности

Ученици у предметној настави анкетом су се определили за изабрани спорт, који се реализује током године за свако одељење са фондом од једног часа недељно. Током године реализују се различита спортска надметљања, турнири, а организује се и недеља спорта у сваком полугодишту. Садржаји за недељу спорта прецизно се планирају годишњим планом за сваку школску годину.

Редн. бр.	<u>Активности</u>	Начин реализације	Носиоци реализације	Време реализације
1.	Турнири у изабраним спортовима за ученике од 5-8. разреда	-међуодељењске утакмице по изабраним спортовима	-наставници физичког васпитања	-септембар, октобар, април и мај
2.	Рад спортских секција	-тренинзи и учешће на спортским надметањима у следећим спортовима: кошарка, фудбал, одбојка, рукомет, стрељаштво, стони.тенис, гимнастика	наставници физичког васпитања	-током целе године
3.	Крос „За срећније детињство“ и априлски крос	-реализација кроса уз учешће ученика свих узраста	наставници физичког васпитања и учитељи	-прва седмица октобра и април
4.	Улична трка града	-реализација трке у сарадњи са локалном управом	наставници физичког васпитања, васпитачи и учитељи	-септембар и април
5.	ОСИШОС	-учешће на такмиењима у оквиру ОСИШОС-а за екипе школе у свим спортовима	наставници физичког васпитања	-април, мај
6.	Такмичење у стоном тенису	-школа је традиционално домаћин овог такмичења за све екипе града /	наставници физичког васпитања	-фебруар

		основних и средњих школа		
7.	Такмичење у стрелаштву	-школа је традиционално домаћин овог такмичења за све екипе града	наставници физичког васпитања	-фебруар
8.	Недеља спорта	-градска манифестација спотрских активности ученика кроз различите турнире и спортска такмичења у школи и граду током једне наставне недеље	наставници физичког васпитања, учитељи и одељењске старешине	-октобар и мај

Овим Школским програмом нису обухваћени сви факултативни садржаји који ће се реализовати, пошто је наша школа отворена за учешће у разним пројектима, сарадњу са другим школама и институцијама, невладиним организацијама, а досадашња пракса је показала да се током године реализује много садржаја и активности који нису планирани годишњим планом на почетку године.

11. Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програм превенције других облика ризичног понашања

У школи већ неколико година ради Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања, који ће сачионио овај програм.

Ред број	АКТИВНОСТИ ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ	Начин реализације	Носиоци активности	Време реализације
1.	Обрада тема у оквиру ЧОС које се односе на упознавање са правилима понашања у школи и израду одељењских правила; теме везане за другарство, узајамно уважавање, толеранцију; теме везане за ненасилно решавање сукоба	часови одељењског старешине и радионице	-одељењске старешине, Стручни сарадници	-током целе године, према плановима рада одељењског старешине
2.	Рад у области културних, спортских, хуманиратних и других активности уз укључивање ученика у разноврсне садржаје	-приредба за полазак у школу -програми у оквиру Дечје недеље -обележавање Дана	-одељењске старешине -руководиоци секција -Тим	-током целе године, према Годишњем плану рада школе

		<p>школе и Светог Саве</p> <ul style="list-style-type: none"> -учешће у хуманитарним акцијама -учешће на разним конкурсима -учешће на такмичењима -спортски турнири -обележавање значајних датума на ЧОС-у -посете биоскопу и позоришту -обилазак Градске галерије и Јокановића куће -сарадња са другим школама -постављање изложби радова ученика у холловима школе и друге активности 		
4.	Рад са родитељима ученика који испољавају проблеме у понашању	-појачан васпитни рад кроз информисање, договарање о даљем поступању и сарадњи	-одељески старешина и стручни сарадници	-у септембру и по потреби током године
5.	Рад са ученицима члановима парламента	-хуманитарна акција друг-другу и друге сличне акције	-чланови парламента и наставници који координирају рад	-октобар и током године
6.	Сарадња са локалном средином – Домом здравља , Патронажном службом, Заводом за заштиту здравља, Школском управом, Центром за социјални рад, Општином, Црвеним крстом, спортским	договори, анализе, предавања и радионице за ученике, реализација заједничких активности	-директор -наставници -одељеске старешине -Тим -срадници из локалне средине	током године према планираним активностима и по потреби

	клубовима и удружењима, библиотеком, МУП-ом ...			
7.	Упознавање родитеља са Посебним протоколом о заштити деце- родитељи ученика I разреда – по потрби и у другим одељењима	родитељски састанци	-одељењске старешине	- I разред новембар, а за остала у току године
9.	Упознавање ученика са Посебним протоколом о заштити деце и поступању у установи у одговору на насиље злостављање и занемаривање – за I и V разред	на часовима одељењског старешине	стручни сарадници и одељењске старешине	од новембра и децембар
11.	Стручно усавршавање наставника / број семинара и наставника који их похађају зависи од буџетских средстава /	Семинари везани за превенцију насиља и рад са одељењем	Учитељско друштво Регионални центар	-током године
12.	Идентификовање и рано препознавање ризика од насиља, злостављања и занемаривања анкетирањем ученика	-анкетирање 4 одељења / 3, 4, 5, и 7. разреда разред /	чланови Тима и одељењске старешине	-јануар и фебруар
13.	Предлози Тима о мерама за превенцију и заштиту после обраде анкета	-седница Тима	Тим	-март
14.	Предлози Тима за побољшање ситуације и извештај о раду Тима	-у писменој форми подноси се извештај директору два пута годишње	Тим	јануар и јун
15.	Извештавање органа управљања, Савета родитеља и ученичког парламента о раду Тима	-на седницама	директор школе	јануар- мај-јуни
	ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ	Начин реализације	Носиоци активности	Време реализације
1.	Проверавање сумње или откривање насиља, злостављања или занемаривања	-прикупљањем информација / директно или индиректно / -преглед видео записа	-Тим и сви запослени	-редовно током године

2.	Прекид насиља и смиривање учесника	-на месту дешавања раздвојити сукобљене и по потеби пружити или обезбедити потребну помоћ	сви запослени у установи	-у моменту дешавања
3.	Обавештавање родитеља	-телефонским путем или писмено	-одељењски старешина Тим, директор	-одмах после прекида и смиривања или по сазнању
4.	Консултације у вези насиља које се десило / околности, анализа чињеница, процена нивоа /	-разговор	одељењски старешина, дежурни наставник, педагог, Тим, директор, ученички парламент	-непосредно после дешавања
5.	Појачан васпитни рад са ученицима који су извршили први ниво насиља	-разговор са починиоцима насиља -разговор са ученицима који су трпили насиље -разговор са ученицима сведоцима насиља и целим одељењем -разговор са родитељима	-одељењски старешина и родитељ	-увек када се деси насиље
6.	Евиденција и праћење понашања ученика у насиљу првог нивоа и извештавање Тима	-евиденција насиља -праћење мера -писани извештај Тиму на крају тромесечја	-одељењски старешина	-код сваке појаве насиља првог нивоа
7.	Појачан васпитни рад са ученицима који су поновили насиље првог нивоа	-прикупљање информација и разговори одељењског старешине и педагога са учеником и родитељима и даљи васпитни рад са учеником и одељењем	-одељењски старешине -педагог -остали чланови Тима -директор -родитељ	-увек када одељењски старешине процени да је овај рад неопходан, рад једном или неколико пута поновљеног насиља првог нивоа

		-по потреби директор покреће васпитно-дисциплински поступак		
8.	Послови везани за процедуре насиља другог нивоа	-изјаве ученика у присуству родитеља о самој ситуацији -прикупљање осталих података - разговори одељењског старешине и педагога са учеником и родитељима - даљи појачан васпитни рад са учеником и одељењем -по потреби директор покреће васпитно-дисциплински поступак	-одељењски старешине -педагог -остали чланови Тима -директор -родитељ	-увек када се деси насиље другог нивоа
8.	Израда оперативног плана заштите за ученике-ученике	-планови за сваког ученика појединачно	Тим за заштиту / ОС, педагог, директор, родитељ и др.	-у сваком насиљу другог нивоа
9.	Послови везани за процедуре насиља трећег нивоа	-послови око прикупљања информација -изјаве о насиљу ученика коју он даје директора у присуству педагога, и родитеља /ако није спречен / -директор покреће васпитно-дисциплински поступак -изрицање мере -информисање, по потреби	-одељењски старешине -педагог -остали чланови Тима -директор -родитељ - представници других организација	-увек када се деси насиље трећег нивоа

		укључивање и сарадња са Центром за социјални рад, здравственим службама, полицијом, Школском управом и другим организацијама -појачан васпитни рад са учеником		
10.	Подношење пријава надлежним органима, организацијама и службама и обавештавање Школске управе о насиљу и злостављању трећег нивоа	-пре подношења пријаве разговор са родитељима -писмена пријава -писмено обавештење	директор школе	-у року од 24 сата
11.	Израда оперативног плана заштите за ученике-ученике	-плани за сваког ученика појединачно	Тим за заштиту / ОС, педагог, директор, родитељ и др.	-у сваком насиљу трећег нивоа
12.	Информисање Центра за социјални рад и полиције о сумња или сазнање о насиљу, злостављања или занемаривању које ученик трпи у породици	-писмено обавештење	-директор школе	- када се сумња или се утврди да постоји такво насиље
13.	Обавештавање родитеља и полиције када постоји сумња да насилни догађај има елементе кривичног дела или прекршаја	-писмено обавештење	-директор школе	- када се сумња или утврди да насиље има елементе кривичног дела или прекршаја
14.	Послови везани за процедуру када је запослени починилац насиља, злостављања и занемаривања	-директор школе предузима мере према запосленом, а са дететом процедура заштите	-директор школе	- када је запослени починиоц
15.	Обавештавање полиције када је родитељ починилац насиља и злостављања према запосленом	-позивање полиције	-директор, -секретар, -дежурни наставник -чланови Тима	-одмах када се насиље деси

16.	Обавештавање родитеља, а ,по потреби, полиције и Центра за социјални рад о насиљу ученика према запосленом - покретање васпитно-дисциплинског поступка за тог или те ученике -изрицање васпитно-дисциплинске мере у складу са Законом	-обавештавање родитеља и надлежних институција -рад на процедури покретања васпитно-дисциплинског поступка и изрицања васпитно-дисциплинске мере на седници Наставничког већа	-директор школе -директор и остали учесници у васпитно-дисциплинском поступку	-одмах када се насиље деси
17.	Обавештавање родитеља, полиције и Центра за социјални рад о сумњи да је починилац насиља треће одрасло лице	-усмено и писмено обавештавање	-директор школе	-одмах по сазнању

Поред наведених садржаја у школи се на ЧОС-у посебна пажња поклања и превенцији везаној за друга ризична понашања ученика / злоупотреба дувана, алкохола, психоактивних супстанци /.

12.Програм професионалне оријентације

Основни циљ професионалне оријентације је упознавање ученика са светом занимања, упознавање са различитим пословима и професијама у којим се ти послови обављају и развијање свести код ученика о личним склоностима и интересовањима и способностима за бављење одређеним пословима и занимањима. Реализује се кроз различите садржаје у оквиру редовне и додатне наставе, слободне активности, посете, наставу у природи, излете и екскурзије. Крајњи циљ је да се ученици оспособе да самостално одаберу наставак школовања. Из тих разлога интензива активност у овој области ради се са ученицима 7. а посебно 8. разреда.

Редн. бр.	<u>Активности</u>	Начин реализације	Носиоци реализације	Време реализације
1.	Подела едукативних материјала везаних за избор занимања - школе	-постављање паноа и подела информатора ученицима	-одељењске старешине и стручни сарадници	-током године
2.	Реализација програма ПО из пројекта „ПО на прелазу у средњу школу“ за ученике 7. и 8. разреда	-реализација по 3 радионица у свим одељењима 7. и по 4 радионице у свим одељењима 8. разреда из овог програма	-одељењске старешине и стручни сарадници	- од новембра до маја
3.	ЧОС- радионице о	-реализација једне	-стручни	-новембар

	факторима избора занимања и услови за упис у жељене школе	радионице у одељењима 8. разреда	сарадници	
4.	Посете средњим школама града – Дан отворених врата	-обилазак школа са ученицима	-одељењске стареине и предметни наставници	април, мај
5.	Презентација средњих школа у нашој школи – образовни профили које школују	-гледање презентације средње школе, разговор са наставницима – ученици 8. Разреда	-одељењске старешине, директор школе	март, април
6.	Упознавање ученика са приручником „Водич за избор занимања“	-подела приручника по одељењима	-стручни сарадници школе	април
7.	Посета Сајму образовања ученика 8. разреда	-реализација посете	одељењске старешине	мај
8.	Организација реалних сусрета и упознавање са светом рада за ученике 8. разреда / обилазак предузећа и установа /	-реализација реалних сусрета	одељењске старешине и предметни наставници	мај
9.	Саветодавни разговори са ученицима осмог разреда везаних за даље школовање	-разговори	ОС, стручни сарадници и предметни наставници	Током године, посебно мај, јун

13.Програм здравствене заштите

Брига о здрављу ученика заузима значајно место у школским активностима. Од школске 2013/2014. године у 1. и 2. разред поново је уведен предмет Здравствено васпитање, а садржаји из ове области обрађују се у разним активностима- од садржаја обрађених у редовној настави неких предмета / Свет око нас, Природа и друштво, Биологија, Географија, Хемија, Физичко и здравствено васпитање /, преко садржаја у оквиру рада одељењског старешине, до ангажовања институција ван школе, пре свега здравствених установа, потом ЦК и МУП-а. Основни циљ ових активности је друштвена, али и лична брига о здрављу сваког детета. Једн од циљева у области здравствене заштите је и развијање свести код ученика о личној бризи за здравље, његовом очувању и унапређењу кроз одговарајући однос према исхрани, слободном времену, боравку у природи, редовним консултацијама у здравственим службама и избегавању ризичних ситуација и понашања, која могу штетно утицати на њих.

Редн. бр.	<u>Активности</u>	Начин реализације	Носиоци реализације	Време реализације
-----------	--------------------------	-------------------	---------------------	-------------------

1.	Систематски прегледи ученика у Дому здравља	-обављање прегледа у здравственој установи у присуству родитеља	-здравствене установе	-октобар, новембар, април и мај
2.	Вакцинација ученика	-вакцинација у здравственој установи у присуству родитеља	-здравствене установе	према календару здравствене установе
3.	Стоматолошки преглед	-по одељењима одржана предавања	-школски стоматолог	-током године
4.	Предавања Патронажне службе Дома здравља: Променама у пубертету – за ученике 5. разреда и Штетност пушења и алкохола за ученике 7. разреда	-предавање у сваком одељењу 5. и 6. разреда	-Патронажна служба Дома здравља	-према плану Дома здравља
5.	Предавања о трговини људима представника МУП-а за ученике 8. разреда	-радионице у сваком одељењу	-МУП	-према плану МУП-а
6.	Вршњачка едукација о наркоманији за ученике 8. разреда у срадњи са ЦК	-радионице у сваком одељењу	-вршњачки едукатори и одељењске старешине	-током другог полугодишта
7.	Обележавање значајних датума везаних за здравствену превенцију	-часови одељењског старешине	-одељењске старешине	-током године
8.	Реализација тема на ЧОС-у: „Стоматолог није баук“ - <u>1. разред</u> „Лична хигијена“, „У здравом телу здрав дух“ <u>2. разред</u> „Водимо рачуна о здрављу“, „Дечаци и девојчице се разликују“ <u>3. разред</u> „Чувамо наше здравље- исхрана, спорт“, „Дечаци и девојчице се мењају“, „Стоматолог није баук“ <u>4. разред</u> „Како да се здраво	-часови одељењског старешине	-одељењске старешине	-према плановима током године

	<p>хранимо“, „Злоупотреба дроге и превенција наркоманије“ <u>5. разред</u>, „Шта знамо о болестима зависности“, „Рачунари- како их користимо“, „Лична хигијена“, „Шта је странпутица“ <u>6. разред</u>, „Комплекси и шта са њима“, „Социјализација полног нагона“ „Наша свест о алкохолу и дроги“, „Компјутерска зависност“, „Предлажемо вам здрав стил живота“ – за <u>7. разред</u> „Наличје полног живота“ „Болести зависности“, за <u>8. разред</u></p>			
9.	<p>Бављење спортом - сви часови физичког васпитања, часови спортских секција, боравак на настви у природи и излету</p>	<p>-одржани часови физичког васпитања, секција, такмичења у овој области, турнира, рекреација током наставе у природи, излета и екскурзија</p>	<p>-наставници физичког васпитања и одељењске старешине</p>	<p>-током године на свим наведеним садржајима</p>

14.Програм социјалне заштите

Школа посебно води рачуна о ученицима који имају одређене проблеме у породичном окружењу –непотпуна породица, породица у процедури развода брака, лоши узајамни односи родитеља, озбиљнија болест ужег члана породице или ученика, тешки материјални услови, проремећаји понашања родитеља или ученика /, болести зависности родитеља или ученика, као и други поремећаји понашања – бежање из школе, крађа, припадност деструктивној групи. За ове ученике организују се посебне активности у сарадњи са локалном заједницом, пре свега Центром за социјални рад.

Редн. бр.	<u>Активности</u>	Начин реализације	Носиоци реализације	Време реализације
-----------	--------------------------	-------------------	---------------------	-------------------

1.	Идентификација ученика са тешкоћама у емоционалном развоју, сазревању, променама у понашању, тешкоћама у напредовању и тежим породичним проблемима	-подаци из упитника за родитеље ученика првог разреда, разговор са родитељима, подаци Центра за социјални рад (ЦСР), разговор са ученицима, ОС, наставницима.	-родитељи, ЦСР, педагог, ОС, наставници.	током школске године
2.	Савета родитељима за решавање проблема ученика који су последица поремећених породичних односа	-саветодавно – инструктивни рад са родитељима и ученицима	-педагог, наставници, ЦСР	током школске године
3.	Оспособљавање родитеља за решавање проблема који се односе на понашање ученика	Саветодавно – инструктивни рад са родитељима	педагог, наставници, ЦСР	током школске године
4.	Сарадња са социјалним институцијама	предавања, саветодавни разговори, тематско – едукативне радионице	ЦСР	током школске године
5.	Посредовање у остваривању права на материјалну помоћ /уџбеници, настава у природи, екскурзије, лечења, летовање/	-писање дописа одговарајућој институцији и разговори са родитељима	одељењске старешине, ЦСР, општина, Црвени крст	током школске године
6.	Организација хуманитарних акција	договор са родитељима, ученицима и наставницима;	-Ученички парламент, наставници	током школске године
7.	Донације у пројектима за ове ученике	у оквиру пројекта обезбеђена средства и помоћ овим ученицима	-реализатори пројекта и организације које га финасирају	током године

15.Програм заштите животне средине

У оквиру овог програма ученици се информисху о значају очувања животне средине, са посебним освртом на њихов лични допринос, уз реализацију заједничких акција на нивоу школе и ликалне заједнице. На часовима одељењског старешине у свим узрастима обрађују се одређене теме. Посебне активности

реализују наставници биологије у редовној настави и са еколошком секцијом. Уредовној настави приликом обраде пригодних тема / Свет око нас, Природа и друштво, географија, биологија, физика, хемија, ТО / ученици ће добити информације о загаживачима ваздуха, глобалном отопљавању, променама у клими и њиховом утицају на живот на планети, значају одрживе енергије, значај селекције отпада, рециклаже истог,

Редн. бр.	Активности	Начин реализације	Носиоци реализације	Време реализације
1.	<p>Реализација тема на ЧОС-у:</p> <p>„Дан животиња“, „Дан вода и пролећа“, „Природа се чува и воли“- <u>1. и 2. разред</u> исте ове роадионице и „Царство биљног света-еколошка радионица“ <u>3. разред</u></p> <p>„Природа се чува и воли“ и „На путу од куће до школе“ <u>4. разред</u></p> <p>„Наше дружење на екскурзији“, „Уређујемо учионицу“, <u>5. разред</u>, „На екскурзији..“, „Уређујемо учионицу“, <u>6. разред</u>, „На екскурзији..“, „Уређујемо учионицу“, „Наши трагови по клупама, зидовима“ „Култура живљења“ <u>7. разред</u></p> <p>„На екскурзији..“, „Уређујемо учионицу“, „За успомену школи“ <u>8. разред</u></p>	- часови одељењског старешине	-одељењске старешине	-према плановима током године
2.	<p>Рад еколошке секције</p> <p>-израда едукативних паноа, мерења загађења реке, посета Заводу за јавно здравље, постављање садница украсног шибља и цвећа у школском дворишту,</p>	-часови еколошке секције, посета, постављени панио		-према плановима током године

	прикупљање података са интернета о загађењу животне средине			
3.	Укључивање у акције локалне заједнице	-сарадња са депонијом „Дубоко“ у оквиру пројекта селекције и рециклаже отпада	-одељеске старешине	-према плановима током године
4.	Акција „Очистимо Србију“	-чишћење града и околине	-ОС и ученици	април
5.	Сакупљање секундарних сировина -акција сакупљања старог папира -одлагање потрошених батерија -одлагање отпада у школи у посебним контејнерима	-током године редовно сакупљање и одлагање отпада и секундарних сировина	-ОС и ученици и предметни наставници	-током целе године
6.	Постављање жардињера са цвећем у школској згради и дворишту и уређење учионица	-током године редовно одржавање и неговање зеленила и школског простора	-ОС и ученици и предметни наставници	-током целе године
7.	Узгој и продаја украсног биља за Пролећни фестивал	-припрема и одржавање расада, учешће на фестивалу	-чланови еколошке секције	-друго полугодиште

16.Програм сарадње са локалном самоуправом

Као оснивач школе локална самоуправа значајно утиче на рад школе, а првенствено кроз различите облике финансирања, од свакодневног рада, до унапређења материјално-техничких услова. Одељење за друштвене делатности, односно просветна инспекција прати рад школе, а такође и друге инспекцијске службе.

Ред број	<u>Активности</u>	Начин реализације	Носиоци активности	Време реализације
1.	Достављање свих извештаја о раду школе у претходној школској години	-секретар школе доставља извештаје Општинској просветној инспекцији	-директор, помоћник директора и стручни сарадници / припремају извештаје /	15.септембар
2.	Достављање Годишњег	-секретар школе	-директор,	15.септембар

	плана рада школе за наредну годину и Школски програм / који се доноси за 4 године /	доставља планове Општинској просветној инспекцији	помоћник директора и стручни сарадници / припремају планове	
3.	Спискови ученика и наставника који имају право на месечне карте / материјална накнада за исте /	-секретар школе доставља спискове Општинској просветној инспекцији	-ОС, наставници, секретар школе	7.септембар
4.	Израда различитих финансијских извештаја и финансијских планова , рачуни, изводи, потраживања школе, полугодишњи и годишњи извештаји	-шеф рачуноводств доставља податке сектору за друштвене делатности	-директор школе и шеф рачуноводства	сваког месеца током године
5.	Избор предсавника локалне самоуправе у Школски одбор	-секретар доставља захтев у складу са процедуром када је то потребно	-Школски одбор, директор и секретар школе	када је потребно да се бира нови члан
6.	Учешће на пројектима за средства унапређења материјално-техничких услова рада	-достављање потребне документације на конкурс	-помоћник директора, директор, остали учесници израде пројекта	током године
7.	Присуство различитим састанцима везаним за рад школе	-учешће директора, помоћника директора, шефа рачуноводства, секретара	-директор, помоћник, шеф рачуноводства, секретар	током године
8.	Присуство представника локалне самоуправе у неким активностима школе	-пријем ученика 1. разреда, проследи Дана школе, Светог Саве, посета делегација ван града школе и сл.	-директор, помоћник директора, чланови Школског одбора	током године
9.	Разни инспекцијски прегледи везани за припремљеност школе за рад и рад током године	-обилазак инспектора	-секретар школе, директор, помоћник директора,	током године

			стручни сарадници	
10.	Сарадња са месним канцеларијама на чијим територијама се налази матична школа и издвојена одељења	-разматрање проблема везаних за рад школе и решавање истих	-директор, представници месних заједница	током године

17.Програм сарадње са породицом

Посебан део активности школе односи се на сарадњу са родитељима, односно породицом ученика. Та сарадња се одвија кроз родитељске састанке, индивидуалне и групне разговоре, рад Савета родитеља школе и укључивање родитеља у разне културне, друштвене, спортске активности. Родитељи имају своје представнике у Школском одбору.

Редн. бр.	<u>Активности</u>	Начин реализације	Носиоци реализације	Време реализације
1.	Први родитељски састанци – информисање родитеља о изменама у законима везаним за основну школу, упознавање са календаром рада у овој школској години, избор представника у Савет родитеља школе из сваког одељења, распоредом часова, терминима за индивидуалне разговоре и избору дестинација за излете, наставу у природи и екскурзије	-за родитеље предшколских група и ученика првог разреда општи родитељски са приредбом, а потом у свим одељењима одржани родитељски састанци	-одељењске старешине	Прва седмица септембра а у току године након тромесечја и полугодишта , а по потреби током године
2.	Родитељски састанци током године на којима се разматра успех одељења, васпитно-дисциплинске мере, реализација образовно-васпитног рада / редовна настава, допунска и додатна, такмичења, пробна тестирања итд/	-одржани родитељски састанци	-одељењске старешине	-на крају сваког тромесечја

3.	Избор агенција за реализацију излета, екскурзија, наставе у природи и екскурзија – представници родитеља	-састанци представника родитеља и избор	-родитељи и одељењске старешине	-октобар
4.	Присуство часовима у данима отворених врата	-сваког месеца један дан у седмици / школа утврђује и информише родитеље који су то дани / родитељи по жељи присуствују часу или часовима у одељењу свог детета	-наставници, родитељи	-једном месечно према утврђеном распореду
5.	Организација другарске већери за ученике осмог разреда	-разматрање понуда и избор објекта	-представници родитеља и ученика 8. разреда	мај
6.	Анкетирање родитеља о квалитету сарадње школе са породицом и анкетирање родитеља у процесу самовредновања рада школе	-анкетирани родитељи једног одељење разредне и предметне наставе на крају првог и другог полугодишта и анкетирање 30 родитеља у самовредновању	-ОС и стручни сарадници	јануар и јуни
7.	Ангажовање родитеља у Тиму за превенцију насиља, Тиму за школско развојно планирање, Тиму за самовредновањуи Тимовима за подршку ученицима који раде по ИОП-у	-учешће на седницама наведених тимова	-чланови тимова, родитељи	током године
8.	Информисање родитеља: -на огласној табли школе информације о календару рада, сменама и звоњењу, терминима за	-постављена обавештења и ажурирање сајта	-помоћник директора, наставник информатике, директор, наставници и стручни	током године

	индивидуалне разговоре, писменим проверама ученика током године и другим питањима -разна обавештења и информације а активностима и посебно резултатима са такмичења на сајту школе		срадници	
9.	Присуство родитеља разним културним и друштвеним активностима – приредбе, прослава Дана школе и Светог Саве, продајне изложбе за Васкрс, дани држења ученика одређених узраста – 4. разред и Дан родитеља у настави, присуство промоцији најуспешнијих ученика 8. разреда и промоција најуспешнијих такмичара , пријем родитеља ученика носиоца Вукове дипломе	-присуство приредбама , изложбама, такмичења, одржани часови родитеља у настави, присуство промоцији најуспешнијих		1.дан школске године, новембар, децембар, јануар, мај и јун
10.	Разне акције родитеља -преко Градског савета родитеља реализација предавања за родитеље и ученике о превенцији болести зависности - организовање хуманитарних акција и учешће на Пролећном фестивалу	-предавање на Савету родитеља школе -прикупљена средства у хуманитарним акцијама	-чланови Савета родитеља школе, родитељи, директор и помоћник	током године
11.	Укључивање родитеља у пројекат „Образовање по мери детета“	-семинар за 25 родитеља чланова Савета родитеља школе и осмишљавање и	-чланови школског тима за овај пројекат и родитељи	септембар сваке школске године, акција током

		реализовање акције родитеља		године
12.	Индивидуални разговори, саветодавни рад и помоћ у решавању проблема везаних за дете	-разговори, помоћ, упућивање на дрзге институције	-ОС, стручни сарадници, директор и помоћник	током године

18.Програм рада школске библиотеке

У Матичној школи и ИО Стапари ради школска библиотека. ИО Качер нема библиотеку, али у наставничкој канцеларији смештен је одређени број примерака школске лектире, коју ученици користе. У склопу библиотеке у матичној школи налази се и наставничка библиотека. У ИО Стапари радом библиотеке руководи наставник српског језика, док у матичној школи у библиотеци раде један библиотекар и медијатека.

Редн. бр.	<u>Активности</u>	Начин реализације	Носиоци реализације	Време реализације
1.	Вођење евиденције о књижном фонду у складу са прописима за библиотеке,	-евиденција ажурирана	-библиотекар и медијатекар	током године
2.	Увођење нових књига и периодике у систем евиденције	-евиденција ажурирана	-библиотекар и медијатекар	током године
3.	Вођење евиденције о позајмљивању и враћању књига од стране ученика и наставника током године	-евиденција ажурирана	-библиотекар и медијатекар	током године
4.	Упознавање ученика 1. разреда са библиотеком и начином њеног рада	-посета одељења 1. разреда школској библиотеци	-учитељи 1. разреда, библиотекар и медијатекар	септембар
5.	Сарадња са градском библиотеком -посета и размена искуства у раду	-обилазак библиотеке	библиотекар и медијатекар	током године
6.	Обележавање Светског дана књиге – листа најчитанијих књига за све узрасте и постављање на сајту школе	-постављена листа на сајту и у библиотеци	-библиотекар и медијатекар и наставници српског језика	април
7.	Акција сакупљања књига ученика школе	-евиденција о добијеним књигама	-ОС и библиотекар и	Мај и јуни

			медијатекар	
8.	Расходовање оштећених и дотрајалих књига	-евиденција о расходованим књигама	-библиотекар и медијатекар	-јуни и август
9.	Предлог набавке нових књига према потребама школе	-списак књига које треба набавити	-библиотекар и медијатекар	-јуни и август

19.Програм безбедности и здравља на раду

На основу посебних обавеза школе које се односе на безбедност свих запослених школа ће реализовати следеће активности:

Редн. бр.	<u>Активности</u>	Начин реализације	Носиоци реализације	Време реализације
1.	Обука запослених о могућим узроцима и опасностима од пожара, о употреби заштитне ватрогасне опреме и демонстрација гашења пожара	-чланови ватрогасне јединице града извршиће обуку запослених	-директор, помоћник, ватрогасна јединица и запослени	-у току школске године
2.	Побољшање безбедности у саобраћају запослених и ученика - предавања саобраћане полиције за предшколске групе и ученике 1. разреда - покретање иницијативе за постављање „лежећег саобраћајца“ на раскрсницама у близини школе -акција „Лимун-јабука“	-предавања сеобраћане полиције -допис званичним институцијама -одржана акција „Лимун-јабука“	-директор и помоћник, представници савета родитеља школе, ученици	-септембар, октобар, током године
3.	Уклањање снега и леда на прилазима школи / тротоарима, улазима у школу и школском дворишту и уклањање леденица са крова изнад улаза	-уклањање снега и леда са критичних локација	-запослени у школи	-током зимских месеци по потреби

У наредним табелама налази се преглед годишњих фондова свих часова у I, II, III, IV, V, VI, VII и VIII разред. Анкетирањем ученика одабрани су обавезни изборни предмети / Верска настава, Грађанско васпитање / у првом и петом разреду. На почетку сваке нардене школске године ученици могу да промене обавезни изборни предмет изјашњавањем у првој седмици септембра, а тада се изјашњавају и ученици првог разреда. Анкетирање ученика од V до VIII разреда за други обавезни изборни предмет Физичко васпитање – изабрани спорт врши се у првој седмици септембра. Школа је, у складу са кадровским могућностима и уз уважавање мишљења родитеља, одабрала немачки језик као обавезан изборни предмет, који се учи од V до VIII разреда.

НАСТАВНИ ПЛАН ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА I РАЗРЕД

Редни број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Свет око нас	2	72
5.	Ликовна култура	1	36
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко васпитање	3	108
УКУПНО: А		19	684
Редни број	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ		
1.	Верска настава - Грађанско васпитање	1	36
2.	Лепо писање или Народна традиција или Чувари природе	1	36
УКУПНО: Б		2	72
УКУПНО: А + Б		21	756

Редни број	В. ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње

1.	Допунска настава	1	36
2.	Час одељењског старешине	1	36
3.	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1	36
4.	Излети, школа у природи	1-10 дана годишње	
УКУПНО: В	3	108	
УКУПНО: А + Б + В	24	864	

НАСТАВНИ ПЛАН ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА II РАЗРЕД

Редни број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ДРУГИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Свет око нас	2	72
5.	Ликовна култура	2	72
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко васпитање	3	108
УКУПНО: А		20	720
Редни број	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ		
1.	Верска настава - Грађанско васпитање	1	36
2.	Чувари природе или Народна традиција или Од играчке до рачунара	1	36
УКУПНО: Б		2	72
УКУПНО: А + Б		22	792

Редни број	В. ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ДРУГИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Допунска настава	1	36

2.	Час одељењске заједнице	1	36
3.	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1	36
4.	Излети, школа у природи	1-10 дана годишње	
УКУПНО: В		3	108
УКУПНО: А + Б + В		25	900

НАСТАВНИ ПЛАН ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА III РАЗРЕД

Редни број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ТРЕЋИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Српски језик	5	180
2.	Страни језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Природа и друштво	2	72
5.	Ликовна култура	2	72
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко васпитање	3	108
УКУПНО: А		20	720
Редни број	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ		
1.	Верска настава - Грађанско васпитање	1	36
2.	Чувари природе или Народна традиција или Од играчке до рачунара	1	36
УКУПНО: Б		2	72
УКУПНО: А + Б		22	792

Редни број	В. ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ТРЕЋИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње

1.	Допунска настава	1	36
2.	Час разредног старешине	1	36
3.	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1	36
4.	Излети, школа у природи	1-10 дана годишње	
УКУПНО: В		3	108
УКУПНО: А + Б + В		25	900

НАСТАВНИ ПЛАН ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА IV РАЗРЕД

Редни број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Природа и друштво	2	72
5.	Ликовна култура	2	72
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко васпитање	3	108
УКУПНО: А		20	720
Редни број	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ		
1.	Верска настава - Грађанско васпитање	1	36
2.	Чувари природе или Народна традиција или Од играчке до рачунара	1	36
УКУПНО: Б		2	72
УКУПНО: А + Б		22	792

Редни број	В. ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Допунска настава	1	36
2.	Час разредног старешине	1	36

3.	Додатна настава / математика/	1	36
4.	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1	36
5.	Излети, школа у природи	1-10 дана годишње	
УКУПНО: В		3-4	108
УКУПНО: А + Б + В		25-26	900

НАСТАВНИ ПЛАН ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА V РАЗРЕД

Редни број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Ликовна култура	2	72
4.	Музичка култура	2	72
5.	Историја	1	36
6.	Географија	1	36
7.	Математика	4	144
8.	Биологија	2	72
9.	Техничко и информатичко образовање	2	72
10.	Физичко васпитање	2	72
УКУПНО: А		23	828
Редни број	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ		
1.	Верска настава - Грађанско васпитање	1	36
2.	Немачки језик	2	72
3.	Физичко васпитање- изабрани спорт	1	36
УКУПНО: Б		4	144
УКУПНО: А + Б		27	972

Редни број	В. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
1.	Чувари природе, Свакодневни живот у прошлости, Цртање, сликање вајање или Хот и оркестар	1	36
УКУПНО: В		1	36
УКУПНО: А + Б + В		28	1008

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети

Редни број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Редовна настава	28	1008
2.	Допунска настава	1	36
3.	Додатни рад	1	36

Редни број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Обавезне ваннаставне активности		
	Час одељењског старешине	1	36
2.	Слободне активности		
	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1-2	36 -72
	Екскурзија	1 дан	1 дан

НАСТАВНИ ПЛАН ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА VI РАЗРЕД

Редни број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ШЕСТИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Српски језик	4	144
2.	Енглески језик	2	72
3.	Ликовна култура	1	36
4.	Музичка култура	1	36
5.	Историја	2	72
6.	Географија	2	72
7.	Физика	2	72
8.	Математика	4	144
9.	Биологија	2	72
10.	Техничко и информатичко образовање	2	72
11.	Физичко васпитање	2	72
УКУПНО: А		24	864
Редни број	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ		
1.	Верска настава/ Грађанско васпитање	1	36
2.	Немачки језик	2	72
3.	Физичко васпитање-изабрани спорт	1	36
УКУПНО: Б		4	144
УКУПНО: А + Б		28	1008
Редни број	В. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
1.	Свакодневни живот у прошлости, Цртање, сликање вајање, Хор и оркестар Информатика и рачунарство	1	36
УКУПНО: В		1	36
		29	1044

УКУПНО: А + Б + В		
--------------------------	--	--

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети

Редни број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ШЕСТИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Редовна настава	29	1044
2.	Допунска настава	1	36
3.	Додатни рад	1	36

Редни број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ШЕСТИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Обавезне ваннаставне активности		
	Час одељењског старешине	1	36
2.	Слободне активности		
	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1-2	36 -72
	Екскурзија	2 дана	2 дана

НАСТАВНИ ПЛАН ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА VII РАЗРЕД

Редни број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	СЕДМИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Српски језик	4	144
2.	Енглески језик	2	72
3.	Ликовна култура	1	36
4.	Музичка култура	1	36
5.	Историја	2	72
6.	Географија	2	72
7.	Физика	2	72
8.	Математика	4	144
9.	Биологија	2	72
10.	Хемија	2	72
10.	Техничко и информатичко образовање	2	72
11.	Физичко васпитање	2	72
УКУПНО: А		26	936
Редни број	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ		
1.	Верска настава/ Грађанско васпитање	1	36
2.	Немачки језик	2	72
3.	Физичко васпитање-изабрани спорт	1	36
УКУПНО: Б		4	144
УКУПНО: А + Б		30	1080
Редни број	В. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
1.	Свакодневни живот у прошлости, Цртање, сликање вајање, Информатика и рачунарство или Домаћинство	1	36
УКУПНО: В		1	36

УКУПНО: А + Б + В	31	1116
--------------------------	----	------

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети

Редни број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	СЕДМИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Редовна настава	31	1116
2.	Допунска настава	1	36
3.	Додатни рад	1	36

Редни број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	СЕДМИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Обавезне ваннаставне активности		
	Час одељењског старешине	1	36
2.	Слободне активности		
	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1-2	36 -72
	Екскурзија	2 дана	2 дана

НАСТАВНИ ПЛАН ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА VIII РАЗРЕД

Редни број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ОСМИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Српски језик	4	144
2.	Енглески језик	2	72
3.	Ликовна култура	1	36
4.	Музичка култура	1	36
5.	Историја	2	72
6.	Географија	2	72
7.	Физика	2	72
8.	Математика	4	144
9.	Биологија	2	72
10.	Хемија	2	72
10.	Техничко и информатичко образовање	2	72
11.	Физичко васпитање	2	72
УКУПНО: А		26	936
Редни број	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ		
1.	Верска настава/ Грађанско васпитање	1	36
2.	Немачки језик	2	72
3.	Физичко васпитање-изабрани спорт	1	36
УКУПНО: Б		4	144
УКУПНО: А + Б		30	1080
Редни број	В. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
1.	Свакодневни живот у прошлости, Цртање, сликање вајање, Информатика и рачунарство или Домаћинство	1	36
УКУПНО: В		1	36

УКУПНО: А + Б + В	31	1116
--------------------------	----	------

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети

Редни број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ОСМИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Редовна настава	31	1116
2.	Допунска настава	1	36
3.	Додатни рад	1	36

Редни број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ОСМИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1.	Обавезне ваннаставне активности		
	Час одељењског старешине	1	36
2.	Слободне активности		
	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1-2	36 -72
	Екскурзија	2 дана	2 дана

Ово је општи део Школског програма, а саставни део су и школски програми за све разреде и предмете – где су истакнути циљеви и задаци, сврха и начин оставривања програма, тематски преглед фонда и садржај часова, активности наставника и ученика и стандарди на чијем се остварењу ради.